

כן, אספר לך בדיחה ותבין: איש אחד הלך ברחוב וראה שלט ליד חנות משחקים - "צעצועים למחירה". הוא נכנס לחנות כדי להעיר למוכר על הטעות בשלט, אבל כיון שלא היה לו נעים לבוא ולהעיר, הוא חפש משחק לקנות לבן שלו ובקפה אמר למוכר: "אתה יודע... 'למכירה' כותבים עם כ"... אומר לו המוכר: "ברור שאני יודע, אבל יש לך משג כמה אנשים נכנסו לקנות משחק בזכות הטעות בשלט..."

אז מה, הם פשוט רוצים שנכנס להעיר להם שכותבים "המזון המהיר" ועל הדרך נשב ונאכל שם?

אז קדימה, בוא נכנס!

אנחנו יכולים להכנס ולומר להם, בלי לשבת לאכל...

דוד ויונתן נכנסים למסעדה ופוגשים שם את חזקי המשגיח.

לא רצינו להזמין כלום.. אה, פשוט שמנו לב לטעות בשלט של המסעדה..

שלום ילדים! מה תרצו להזמין?

טעויות?

כן, מזון מהיר כותבים באות ה' ולא באות א'!

חזקי לא, לא, לא.. אין כאן שום טענות! אנחנו בהחלט התכוננו למה שכתבנו -
המזון שלנו הוא מזון מאיר!

מזון מאיר? איך מזון יכול להאיר???

הו, שאלת שאלה מצוינת! אבל זה לא על רגל אחת. בואו נשב ליד
השלחן, נזמין לכם ארוחה טובה על 'חשבון הבית', ואז תבינו הכל.

רגע, לפני שנשב לאכול,
נרצה לודא את רמת הכשרות כאן.

ודאי, ודאי. הנה, תראו את תעודת הכשרות. ו.. עדין לא הצגתי את עצמי
- אני חזקי, משגיח הכשרות כאן במסעדה. התפקיד שלי הוא לדאג שהמזון כאן יהיה מאיר...

אוקי, דוד, אנחנו יכולים לאכול כאן.

מתישבים לאכול. מזמינים שניצל וסלט.

תגידו, הרגשתם אי פעם שהמזון שאתם אוכלים משפיע עליכם, חוץ
מתחושות שבע? על מצב הרוח, על ההתנהגות...

אממ... אפשר לומר שכן. אחרי שאני אוכל שוקולד,
אני מרגיש שקבלתי מרץ לרוץ, לקפץ.

אמא שלי מקפידה מאוד לא להכניס הביתה מאכלים עם
צבע מאכל, היא אומרת שזה משפיע לא טוב על המוח.

יפה, אתם ממש צודקים. המאכלים שאנחנו אוכלים משפיעים לא
רק על הגוף, אלא גם על הנפש! כי יש סוגים שונים של תבלינים שמשפיעים על מצב הרוח
והתכונות, ויש גם מצוה בחגים לאכול בשר ולשתות יין שגורמים לשמחה.

ובכן, אתם יכולים לחשב עכשו על הקשר בין "מזון מאיר" לבין התפקיד שלי כאן כמשגיח
בכשרות?

אני יכול לנסות... כמשגיח בכשרות אתה דואג שהאכל יהיה
כשר, לפי כל הכללים שהקדוש ברוך הוא קבע. וכאשר
האכל כשר, הוא מאיר ומשפיע עלינו לטובה.

מדויק לחלוטין! כתוב בתורה "והתקדשתם והייתם קדושים" - והכנה
היא שיש לאכול מאכלים שמתאימים לנו כיהודים. אם תשימו לב, הבהמות והחיות הכשרות
לאכילה הן חיות עדינות, שאינן טורפות. כשאנו מקפידים לאכול אכל כשר, אנו מזינים את
עצמנו במאכלים שמעדינים אותנו. אנחנו מסגלים להבין ולחוש דברים קדושים ורוחניים,
אנחנו רגישים לחלל.

מי שלא מקפיד על אכל כשר, נעשה אטום לכל הדברים הללו.

זה מדהים לחשב על כך שכשנאני מקפיד על מזון כשר - שהוא דבר כל כך גשמי - אני שומר על עצמי ועל הגוף שלי קרוב להשם!

מצאו בתפוזרת לפחות 3 מילים שמבטאות את התוצאות של הקפדה על כשרות (בכל כיוון):

ק	ה	נ	ע	ת	א	ר
ר	ל	ק	ד	ו	ש	ה
ג	ב	צ	י	ש	פ	כ
ר	ו	ח	נ	י	ו	ת
ד	ר	ת	ו	ג	ע	ס
ב	ק	ל	ת	ר	ח	ז

אנחנו אוכלים עכשו שניצל. אמה יכול לספר לנו קצת על הדרך שעוברת על השניצל עד הגעתו לצלחת שלנו, כשר ומאיר?

אוהו, לא תאמינו איזו דרך ארכה השניצל הזה עבר, וכמה שלבים הוא צלח עד שנעשה ראוי לאכילת יהודי.

בואו נתחיל מהתחלה:

קדם כל, השניצל הזה מגיע מעוף טהור לאכילה. לעופות הכשרים יש סימני כשרות מסוימים ובנוסף גם מסרת שעוברת מדור לדור לגבי כשרותם.

העוף הטהור נשחט בהלכה, על ידי שוחט ירא שמים שבקיא היטב בהלכות נחיתות ועבר הכשרה מקיפה. גם בהמות טהורות נדרשות לנחיתות כשרה. בהמה או עוף שלא נשחטו בהלכה נקראים 'טרפה'.

בשלב הבא יש להכשיר את העוף, כלומר להוציא ממנו את כל הדם שיש בו. שכן ישנו אסור חמור לאכל דם.

הנה, תראו את ההלכה:

הלכות והליכות חלק ב, דיני כשרות, פרק ד הלכה א

דם בהמה תיה ועוף - בין טהורים ובין טמאים - אסור באכילה ובשתיה מן התורה, כמו שכתוב (ויקרא ז, כו): 'וכל דם לא תאכלו בכל מושבתים לעוף ולבהמה' והמיה בכלל בהמה.

איך מוציאים דם מעוף?

זה תהליך מעגני, שכולל כמה שלבים:

- 1) הנשרה - משרים את העוף במים למשך כחצי שעה.
- 2) מליחה - מולחים את העוף מכל צדדיו בהרבה מלח גם, כי המלח סופג לתוכו את הדם. בזמן זה מניחים את העוף מעל גבי רשת, לח מנקב או משפץ, כדי שהדם יוכל לצאת החוצה. במצב זה משאירים את העוף כשעה.
- 3) הדחה - מנערים את המלח מהבשר ומדיחים אותו במים מספר פעמים.

סַתֵּם שְׁתַּדְּעוּ, בְּעֶבֶר, עַד לִפְנֵי כַּמָּה עֲשׂוֹרוֹת שָׁנִים, בְּזִמְנָן שֶׁל סִבְתָּא רַבְתָּא שְׁלָכְם בְּעֶרְבֵי, הָיוּ קוֹנִים עוֹף חַי בְּשׂוּק, לֹקְחִים אוֹתוֹ לְשׁוּחַט וּלְאַחַר מִבֵּן עוֹשִׂים אֶת כָּל תַּהֲלִיף הַהִכָּשָׁרָה לְבַד-לְבַד בְּבֵית!

כַּיֵּם, בְּמִשְׁחָטוֹת הַכְּשָׁרוֹת דּוֹאֲגִים לְהַכְשִׁיר עֲבָדֵינוּ אֶת הָעוֹפּוֹת וּלְהַבִּיא אוֹתָם אֶרְוִים וּמוֹכְנִים לְאֲכִילָה.

שייכו לכל אחד משלבי הכשרת הבשר את האביזרים הנצרכים עבורו.

(ישנם אביזרים שמשמשים לכמה שלבים)

הדחה

מליחה

השריה

קערה רשת מלח גס מים לוח מנוקב שעון

לא יאמן, איזו דרך ארוכה!
זו השקעה גדולה לאכל אכל כשר.

חבה, זה לא הכל! קבלנו למטבח שלנו את העופות הכשרים, השוחטים והמכשירים, ועכשו עלינו להכין אותם. איך מכינים שניצל? טובלים את פרוסות חזה העוף בביצה, פוררי לחם ותבלינים ומטגנים. גם כאן יש הלכות שחובה להקפיד עליהן - אסור אכילת דם הוא גם בביצים.

הלכות והליכות חלק ב, דיני כשרות, פרק ד הלכה ב

דָּם הַנִּמְצָא בְּבִיצָה אָסוּר בְּאֲכִילָה. לַפְּעָמִים הָדָם **פּוֹסֵל** אֶת הַבִּיצָה כְּלָה וְלָכֵן, כְּאֲשֶׁר מְטַגְּנִים בִּיצָה אוֹ אֹפִים עוֹגָה עִם בִּיצִים, אוֹ שֶׁמֶבְשִׁילִים תִּבְשִׁיל עִם בִּיצִים, יֵשׁ לְבַדֵּק אוֹתָן קֹדֶם הֵיטֵב. (סעיף א)

הרחבה:

כָּל בִּיצָה שֶׁעוֹמְדִים לְבִשְׁלָה אוֹ לְטַגְנָה לֵאלֹא קִלְפֶּתָהּ, רְאוּי לִפְתַּח אוֹתָהּ אֶל תוֹךְ כָּלִי נִפְרָד וּלְבַדֵּק אִם אֵין בָּהּ דָּם.¹

בִּיצִים שֶׁאֵינָן מְפֹרוֹת² - כְּלוּמֹר שֶׁאֵין חֲשִׁשׁ שֶׁהָיָה עָשׂוּי לְהוֹצֵר מֵהֶן אֶפְרוֹחַ - לְדַעַת גְּדוּלֵי הַפּוֹסְקִים הָדָם הַנִּמְצָא בָּהֶן אָסוּר רַק מִצַּד מְרֵאִית הָעֵין, אֲךָ שֶׁאֵר הַבִּיצָה, הַכָּלִי וְהַתִּבְשִׁיל **מְתָרִים**.³ אִם בִּשְׁלוּ אוֹ טַגְּנוּ בִּיצָה עִם דָּם כְּזֶה יֵשׁ לְהַמְתִּין 24 שָׁעוֹת, וְאִזּוּ הַכָּלִי מְתָר גַּם **לֵאלֹא הִכְשָׁרָה**.

'בִּיצָה קִשָּׁה' שֶׁלֹּמָה אֵין צְרִיף לְבַדֵּק, וּבְכָל מְקָרָה הַבִּיצָה, אוֹ הַתִּבְשִׁיל הַנִּעֲשֶׂה מִמֶּנָּה, אֵינָם נֶאֱסָרִים כְּשֶׁלֹּא נִבְדְּקָה.⁴

הלכה למעשה בימינו: רב הביצים הנמכרות בחנויות אינן מפורות אבל מעוט הביצים כן ועלול להוציא מהן אפרוח, ולכן לדעת רב הפוסקים, זורקים את כל הביצה שנמצא בה דם, אך שאר התבשיל מתר. ואם בשלו או טגנו ביצה עם דם שפצה, יש להמתין 24 שעות, ואז הכלי מתר גם ללא הכשרה.

לדעת פוסקי ספרד: אפשר להוציא רק את הדם ושאר הביצה מתרת.

זהו אחד התפקידים שלי כאן - לבדוק את הביצים. אם אני מוצא דם
בביצה - אני זורק אותה לפח.

מתחו קו בין המקרה לבין הדין:

- ביצה שעומדים לבשלה או לטגנה ללא קליפתה
- אם בשלו או טגנו ביצה (שאינה מופרית) עם דם - מה דין הכלי?
- ביצה קשה שלמה
- תבשיל שנעשה עם ביצה שלמה שלא נבדקה
- לאחר 24 שעות הוא מותר ללא הכשרה
- יש לפתוח ולבדוק שאין בה דם
- לא נאסר
- לא צריך לבדוק

מעניין אותי... האם ישנו סוג דם שמותר בכל זאת באכילה?

נו, באמת יונתן, לא ראית בהלכה הראשונה שלמדנו: "וכל דם לא תאכלו".

תנו לי להפתיע אתכם, בואו וראו את ההלכה הבאה:

הלכות והליכות חלק ב, דיני כשרות, פרק ד הלכה ג

דם של דגים מותר באכילה. אך אם הוא מנח בכלי בלי הדגים עצמם, **אסור** מפני מראית עין [=עלולים לחשוב שהוא דם אסור]. אם נפר על הדם שהוא דם דגים, כגון שמערבים בו קשקשים, מותר. (סעיף ב)

תודה רבה חזקי! חדשת לנו ממש הרבה. ואני מבין שיש לנו עוד מה ללמד... נשתדל לבוא לכאן מדי פעם כדי לשוחח עוד על נושא הכשרות.

בשמחה! אני מחכה לכם!

לסיכום הפעילות

הכינו יחד ברזה למסעדת המזון המאיר.
כתבו משפט שמבטא את המסר.